

ORTOPEDİK PROTEZ VE ORTEZCİLER DERNEĞİ

ENGELLİLERE YÖNELİK ORTEZ-PROTEZ GERİ ÖDEMESİNDE TOPYEKÜN YENİLENME

Geri ödeme sisteminin güncel maliyetler doğrultusunda
yeniden yapılandırılmasına ilişkin politika notu

ORTAK HEDEF

**Engelli bireyin ihtiyaç
duyduğu cihaza; daha az ek
ödeme ile, zamanında ve
sürdürülebilir biçimde
ulaşabilmesi.**

Resmî SUT tutarları, OPODER saha maliyet verileri ve 2013-2026
ekonomik göstergeleri birlikte değerlendirilerek hazırlanmıştır.

Hüseyin Laçın

OPODER Yönetim Kurulu Başkanı

Ağustos 2026 · T.C. Sağlık Bakanlığı görüşmesine sunulmak üzere

Geri ödeme arttı; maliyet daha hızlı arttı

Makas o kadar açıldı ki; sorun artık yüzde bazlı bir zamla değil, ancak topyekün bir yenilenmeyle çözülebilir. 2013-2026 döneminde tablo nettir:

SUT geri ödemesi yalnızca ~5,7 kat artarken; dolar 24,4, asgari ücret 35,6 kat arttı.

Seçilmiş SUT kalemleri: 2013 → 2026

Ürün / SUT kodu	2013	2026	Artış
Diz altı protez — OP1168	3.000 TL	17.136 TL	5,7 kat
Diz üstü mekanik — OP1190	3.750 TL	24.252 TL	6,5 kat
Myoelektrik dirsek altı — OP1259	12.920 TL	83.567 TL	6,5 kat
Harici eklemli PAFO — OP1066	143 TL	655 TL	4,6 kat
Uzun yürüme ortezi — OP1084	938 TL	5.312 TL	5,7 kat
Statik el-bilek splinti — OP1143	55 TL	144 TL	2,6 kat

Veri notu: karşılaştırmalar OPODER çalışma dosyalarındaki SUT ve ekonomik gösterge tablolarından; gerçek maliyet bileşenleri OPODER saha çalışmasından alınmıştır. 2026 tutarları SGK EK-3/C-2 ile çapraz kontrol edilmiştir.

Bir protezin maliyeti sadece komponentten oluşmaz.

Komponent + sarf + atölye altyapısı + 14-18 saat uzman işçiliği + prova/ayar + işletme giderleri.
Bu nedenle değerlendirme kur artışına değil, ürün bazlı gerçek maliyet modeline dayanmalıdır.

Çözüm: topyekün yenilenme ve ortak masa

Tek seferlik bir zam yerine; gerçek maliyeti izleyen, öngörülebilir ve kalıcı bir model öneriyoruz.

Diz üstü protezde OPODER saha maliyet örneği

Teknoloji	Gerçek maliyet	Maliyet / SGK	2026 SGK (OP1190)
Mekanik	199.463 TL	8,2 kat	24.252 TL
Pnömatik	321.773 TL	13,3 kat	24.252 TL

* OPODER saha maliyet modelidir; resmî SGK tarifi değildir. SGK OP1190 mekanik-modüler diz üstü referansıdır.

Çocuklarda zamanında erişim önceliklidir

AFO, DAFO ve KAFO gibi kişiye özel ortezlerde büyüme nedeniyle yenileme sık gerekir; gecikme rehabilitasyonu ve fonksiyonu etkiler.

6 Şubat 2023 depreminde sektör, Sağlık Bakanlığı ihalesiyle çok sayıda amputeye kısa sürede protez üretip uygulamıştır. Kriz anında kamu-sektör iş birliğiyle hızlı çözüm mümkündür.

1

Topyekün yeni SUT listesi

Ortez, protez ve tamamlayıcı ürünlerde ürün bazlı gerçek maliyete göre yeniden yapılandırma.

2

Çok paydaşlı masa / çalıştay

Sağlık Bakanlığı, SGK, TİTCK, üniversiteler, meslek dernekleri ve engelli dernekleriyle; sonunda yeni bir uygulama.

3

Öngörülebilir otomatik güncelleme

TÜFE/döviz/asgari ücret çipasıyla her yıl endeksleme; yeni kayıplar oluşmasını.

4

Öncelikli koruma ve sade süreç

Çocuk ve ağır engellilerde tam karşılama; rapor/heyet bürokrasisinin hafifletilmesi.

HEDEFLENEN SONUÇ

Daha az cepten ödeme · Zamanında cihaz · Daha güçlü rehabilitasyon · Daha bağımsız yaşam

OPODER; bu masanın kurulması ve ürün bazlı maliyet doğrulaması için teknik çalışmaya hazırdır.

Daha fazla örnek: makas nerede, kimde?

Küçük tutarlı ortezlerde bile makas çarpıcıdır; aradaki farkı çoğu zaman aile öder.

Küçük tutarlar, büyük makas

AFO / DAFO (ortez)	Uzun yürüme cihazı (KAFO)	Silikon liner (iç astar)
SGK 200 – 4.000 TL Gerçek maliyet 15.000 – 20.000 TL	SGK 200 – 4.000 TL Gerçek maliyet 50.000 – 60.000 TL	SGK İlk 2 yıl ödenmiyor Gerçek maliyet Her biri binlerce TL

Deprem ihalesi: devletin kendi kanıtı

6 Şubat 2023 deprem ihalesinde bir diz altı protezi için ödenen gerçekçi bedel ile bugün SUT'ta aynı cihaza ödenen bedel karşılaştırıldığında, aradaki fark tek başına yeterli kanıttır.

Devletin kriz anında ödediği bedel, bugünkü geri ödemenin gerçeklikten koptuğunu gösterir.

Çocukta tekrar eden yük

Büyüyen bir çocuk ortez/protezi neredeyse her yıl yenilemek zorundadır. Aile aradaki farkı her yıl tekrar tekrar cebinden öder; ödeyemeyen cihazı geciktirir, çocuğun gelişimi zarar görür.

Zamanında ve doğru cihaz; bir çocuğun yürümesi, okuması ve hayata katılması demektir.

Doğru cihaz; üreten, çalışan, hayatın içinde bir birey demektir.

Yetersiz geri ödeme yalnızca bir bütçe kalemi değil; bir sosyal devlet ve insan onuru meselesidir.

Bu yüzden çözüm tek tek zam değil, topyekün yenilenmedir.

OPODER, ürün bazlı gerçek maliyet çalışmasını Bakanlığımızla paylaşmaya hazırdır.

OPODER — Ortopedik Protez ve Ortezçiler Derneği

OPODER Politika Notu • Eylül 2026 • T.C. Sağlık Bakanlığı'na sunulmuştur

POLİTİKA NOTU 2

REKLAM-TANITIM CEZALARINDA 'ÖNCE UYARI VE EĞİTİM' YAKLAŞIMI

■ Özet

Biz kurallara uymak istiyoruz. Ancak tıbbi cihaz reklam-tanıtım mevzuatı sektörümüz için yeni, karmaşık ve yer yer belirsizdir; 'bilgilendirme' ile 'reklam' arasındaki sınır net olmadığından, iyi niyetli merkezlerimiz çoğu zaman farkında olmadan hataya düşmektedir. Buna rağmen uygulamada, uyarılıp düzeltme fırsatı tanınmadan doğrudan ve çok yüksek idari para cezalarıyla karşılaşırız. Beklentimiz; cezalandırılmadan önce bilgilendirilmek, uyarılmak ve uyum için makul bir fırsat tanınmasıdır.

Yaşadığımız sorun — gerçek bir örnek

İstanbul'da bir üye merkezimize, internet sitesindeki içerik 'mevzuata aykırı reklam-tanıtım' sayıldığı için 500.000 TL'den 5.000.000 TL'ye kadar idari para cezası uygulanması ve içerik 3 iş gününde kaldırılmazsa 15 gün faaliyet durdurma süreci işletilmiştir. Süreç bir CİMER şikâyetiyle başlamıştır. Kurallara uymaya çalışan bir meslektaşımızın, düzeltme fırsatı bulamadan böyle bir yaptırımla karşılaşması bizi üzmektedir.

Üstelik cezaya konu unsurların birçoğu, gelişmiş ülkelerde olağan sayılan bilgilendirme faaliyetleridir:

- Sitede 'klinik' ifadesinin kullanılması; ürün teknik özelliği ve üretici adının belirtilmesi.
- 'Uzmanına sor', 'görüntülü ön görüşme', 'randevu' gibi yönlendirmeler; hasta/müşteri yorumları.
- Instagram, WhatsApp gibi sosyal medya hesaplarına bağlantı verilmesi.

Dürüst değerlendirme: Cezaya konu bazı unsurları biz de savunmuyoruz (ör. hizmet bedelinin dolar cinsinden ilanı, dayanaksız sayısal iddialar) ve düzeltmeye hazırız. Ancak doğru bir bilgilendirme ile gerçekten yanıltıcı bir iddianın aynı torbaya konması, uyum çabasındaki sektörü yıldırmaktadır.

■ Beklentimiz: önce uyarı, sonra eğitim

1. İlk tespitte doğrudan yüksek para cezası yerine önce yazılı uyarı ve makul bir düzeltme süresi tanınsın; ceza ancak düzeltilmezse uygulansın.
2. Bakanlık/TİTCK tarafından sektöre yönelik eğitim ve bilgilendirme yapılsın; neyin serbest, neyin yasak olduğu örneklerle anlatılsın.
3. Yayımlı, öngörülebilir bir sektör kılavuzu hazırlansın; 'bilgilendirme' ile 'reklam' ayrımı ve web/sosyal medya kuralları netleştirilsin.
4. Değerlendirme ölçütü 'yanıltıcılık' olsun: doğru ve kanıta dayalı bilgi serbest; yanıltıcı/dayanaksız iddia yasak.
5. Denetim ve yaptırım öncelikle yetkisiz kişi ve yerlere yönlendirilsin; uyum çabasındaki yetkili merkezler yol gösterilerek desteklensin.

■ Uluslararası uygulama da bu yöndedir

Gelişmiş ülkelerde ölçüt 'kim, hangi kanaldan' değil, 'bilgi doğru mu, yanıltıcı mı' sorusudur:

Ülke	Yaklaşım
Almanya (HWG)	Cihaz reklamı kural olarak serbest; yasak yanıltıcıya ve reçeteli ilaca.
ABD (FDA/FTC)	FDA cihaz reklamını genelde düzenlemez; doğruluğu FTC denetler; online serbest.
İtalya	Cihaz görseli, broşür, web serbest; sosyal medyada beyan yeterli.

Biz bu mesleğin ve hastalarımızın yararına kurallara tam uyum sağlamak istiyoruz. Tek dileğimiz; cezalandırılmadan önce bilgilendirilmek, uyarılmak ve uyum için desteklenmektir. Bakanlığımızla iş birliğine ve ortak bir eğitim programına gönülden hazırız.

OPODER — Ortopedik Protez ve Ortezçiler Derneği

OPODER Politika Notu • Eylül 2026 • T.C. Sağlık Bakanlığı'na sunulmuştur

POLİTİKA NOTU 3

ORTEZ-PROTEZİN STRATEJİK ÖNEMİ VE SEKTÖRÜN GÜÇLENDİRİLMESİ

■ Özet

Ortez-protez; sağlık, afet dayanıklılığı, sanayi ve sosyal politikanın kesiştiği stratejik bir alandır. Türkiye bu kapasiteyi 6 Şubat 2023 depremlerinde açıkça kanıtlamıştır. Ancak alan uzun süredir ihmal edilmekte; yetersiz destek ve geri ödeme koşulları sektörün büyümesini, gelişmesini ve güncel teknolojiye ayak uydurmasını engellemektedir. Önündeki engeller kaldırıldığında sektör, yüksek teknolojlili ürünlere ve AR-GE'ye yatırım yapabilecek güçtedir. Bu dosyayla Bakanlığımızın desteğini ve ortaklığını arz ediyoruz.

■ Deprem: kanıtlanmış stratejik kapasite

6 Şubat 2023 depremlerinde bölgede çok sayıda ampute birey ortaya çıkmıştır. Sektörümüz, Sağlık Bakanlığı'nın açtığı ihale kapsamında bu bireylerin protezlerini çok kısa sürede üretmiş ve uygulamış; sonuçlar başarılı olmuştur. Kriz anında ülkemizin bu kapasiteye sahip olmasının değeri açıkça görülmüştür.

Çarpıcı kanıt

O dönem ihalede bir diz altı protezi için ödenen gerçekçi bedel ile bugün SUT (EK-3/C) listesinde aynı cihaz için ödenen bedel karşılaştırıldığında, aradaki uçurum net biçimde görülmektedir. Devletin kriz anında ödediği bedel, bugünkü geri ödemenin ne kadar yetersiz kaldığının en somut göstergesidir.

■ Sektörün önündeki engeller

Yetersiz geri ödeme ve ağır bürokrasi, sektörün önündeki temel engellerdir. Bu engeller kaldırılırsa sektör rahatlayacak; yüksek teknolojlili ürünlere, AR-GE'ye ve teknolojik altyapıya yatırım yapabilecek, güncel teknolojiye ayak uydurabilecektir. Sektörün güçlenmesi, doğrudan engelli bireyin daha iyi ve daha gelişmiş cihaza kavuşması demektir.

■ Uluslararası vizyon: OTWorld İstanbul 2027

Dünyanın lider ortez-protez fuarı ve kongresi olan OTWorld'ün (Leipziger Messe) bölgesel bir buluşmasını 2027 yılında İstanbul'da gerçekleştirmeyi planlıyoruz. Bu; Türkiye'yi Türki cumhuriyetler, Körfez ve Orta Doğu-Kuzey Afrika bölgesinin ortez-protez merkezi hâline getirecek stratejik bir fırsattır.

Bakanlığımızdan ricamız

Bu sürece Sağlık Bakanlığımızın öncülük etmesini, ev sahipliği yapmasını ve süreci sahiplenmesini önemle rica ediyoruz.

■ Güçlenme alanları

- Yerli üretim: teşvik ve AR-GE ile desteklenmesi; cihaz maliyetindeki döviz bağımlılığını ve dolayısıyla geri ödeme yükünü azaltır.
- İthal ileri cihazların doğru uygulanması: yetkili yerli merkezlerin bilgi ve becerisiyle mümkündür; bir 'uygulama sanayii' olarak desteklenmelidir.
- Kalite ve akreditasyon: merkez akreditasyonu ve standartların güçlendirilmesi, hasta güvenliğini artırır, tekrar maliyetlerini düşürür.
- Nitelikli işgücü: kalite, ancak iyi eğitilmiş ve hakları korunan bir işgüçle mümkündür (bkz. Politika Notu 4).

■ Bakanlığımızdan beklentilerimiz

1. Sektörün önündeki geri ödeme ve bürokratik engeller kaldırılmalı; yüksek teknolojiye yatırımın önü açılsın.
2. Engelli bireylerin cihazlarına kavuşmasında kolaylık sağlansın; özellikle sağlık kurulu (heyet) raporu ve rapor sürecindeki bürokrasi hafifletilsin.
3. Sosyal projelerde sektörümüz bir paydaş olarak yer alsın; Bakanlığımız bu projelerde bizden destek istesin.
4. OTWorld İstanbul 2027 sürecine Bakanlığımız öncülük ve ev sahipliği yapsın.
5. Bakanlık-sektör ortak çalışma grubu kurulsun ve bir yol haritası oluşturulsun.

OPODER, sağlıktan afete, üretimden sosyal politikaya kadar her alanda Bakanlığımızın güvenilir bir paydaşı olmaya ve elini taşın altına koymaya hazırdır.

OPODER — Ortopedik Protez ve Ortezçiler Derneği

OPODER Politika Notu • Eylül 2026 • T.C. Sağlık Bakanlığı'na sunulmuştur

POLİTİKA NOTU 4

ORTEZ-PROTEZ LİSANS MEZUNLARININ ÖZLÜK HAKLARI (MEVCUT KAZANIMLAR KORUNARAK)

■ Özet

Ortez-protez alanında dört yıllık lisans (üniversite) eğitimi alan mezunlar; eğitim düzeylerine karşılık gelen ayrı bir meslek unvanı, kadro ve özlük hakkından henüz yoksundur. Bu talebimiz, alanda uzun yıllardır emek veren iki yıllık ön lisans ve lise mezunu meslektaşlarımızın kazanılmış haklarını azaltmayı değil; dört yıllık mezunlara, mevcut kazanımların üzerine eklenen, tamamlayıcı ve ayrı bir alanda hak ettikleri tanınırlığı kazandırmayı amaçlar. İki grup birbirinin rakibi değil, alanın birlikte güçlenmesini sağlayan bileşenleridir.

Mevcut kazanımlar korunur.

Talebimiz açıktır: iki yıllık ön lisans ve lise mezunu meslektaşlarımız, alanın sahadaki deneyimli belkemiğidir. Onların mevcut hakları ve konumu hiçbir şekilde azaltılmamalıdır. Dört yıllık mezunlar için istediğimiz tanınırlık, mevcut kazanımların üzerine eklenen tamamlayıcı bir düzenlemedir; kimsenin hakkını geri almaz.

■ Mevcut durum

- İki yıllık ön lisans ve lise mezunu meslektaşlarımız, alanın uzun yıllardır sahadaki deneyimli belkemiğidir; 'Ortez-Protez Teknikeri / Sağlık Teknikeri' unvanı ve kazanımları vardır.
- Dört yıllık lisans programları ise yenidir (yaklaşık 5-6 yıl); henüz mezun sayısı azdır ve bu mezunlara karşılık gelen ayrı bir unvan/kadro tanımlanmamıştır.
- Dört yıllık eğitimin getirdiği ek yetkinlikler (akademik çalışma, AR-GE, klinik değerlendirme ve danışmanlık) bir role ve özlük haklarına yansımamaktadır.
- Alanın yeterlilikleri Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'ne (TYÇ) tam yerleştirilmemiştir.

Uluslararası çerçeve: tamamlayıcı roller

ISPO, meslek personelinin eğitim düzeyine göre tanımlar: üniversite düzeyi profesyonel (Prosthetist/Orthotist) daha çok değerlendirme, tasarım, klinik karar ve danışmanlıktan; teknoloji/tekniker ise uygulama ve üretimden sorumludur. Bu bir üstünlük sıralaması değil, bir ekip içinde birbirini tamamlayan rollerdir. Dört yıllık lisans eğitiminiz, bu tamamlayıcı 'üniversite düzeyi' role karşılık gelmektedir.

■ Dört yıllık mezunlar için önerdiğimiz konum

Dört yıllık mezunların, sahadaki uygulamayı yürüten deneyimli teknisyenlerin yerini almadan, ekibi tamamlayan ve güçlendiren bir alanda konumlanmasını öneriyoruz:

- Akademik çalışma ve AR-GE.
- Hastanede raporlama ve dokümantasyon.

- Ortopedi ve fiziksel tıp/rehabilitasyon hekimlerinin ortez-protez konusunda danışabileceği klinisyen/uzman rolü.

■ Neden önemli?

Ortez-protez, hasta güvenliğini doğrudan etkileyen, yüksek nitelik gerektiren bir alandır. Nitelikli işgücünün her düzeyde (saha uygulaması ve klinik/akademik) güçlü olması, engelli bireye sunulan hizmetin kalitesinin teminatıdır. Dört yıllık mezunların hak ettikleri statüye kavuşması, alanın bütününe değer katacaktır.

■ Taleplerimiz

1. Dört yıllık lisans mezunları için ayrı bir meslek unvanı ve kadro tanımlansın — **mevcut çalışanların kazanılmış hakları korunarak.**
2. Bu unvanın rolü; akademik/AR-GE, hastanede raporlama ve hekimlere klinik danışmanlık (klinisyen) yönünde tanımlansın.
3. İki yıllık ön lisans ve lise mezunu meslektaşlarımızın mevcut hakları ve sahadaki konumu açıkça korunsun; hiçbir kazanım geri alınmasın.
4. Meslek tanımı ve yetki çerçevesi, iki grubun tamamlayıcı görev ayrımını (saha uygulaması ↔ klinik/akademik) netleştirsın.
5. Alanın yeterlilikleri TYÇ'ye entegre edilsin; kariyer ve akademik ilerleme (yüksek lisans, doktora) yolları tanımlansın.

Amacımız, sahada emek veren herkesin hakkını koruyarak alanın bütününe güçlendirmektir. OPODER; lise, iki yıllık ve dört yıllık mezunlarımızın tamamının çıkarını gözeterek dengeli bir düzenleme için katkı sunmaya hazırdır.

OPODER — Ortopedik Protez ve Ortezler Derneği

OPODER Politika Notu • Eylül 2026 • T.C. Sağlık Bakanlığı'na sunulmuştur

POLİTİKA NOTU 5

RUHSATSIZ / YETKİSİZ TABANLIK ÜRETİMİ HASTA GÜVENLİĞİ VE HAKSIZ REKABET

■ Özet

Kişiyi özel (ısmarlama) ortopedik tabanlık, tıbbi bir ortez cihazıdır; doğru değerlendirme, ölçü ve uygulama gerektirir ve mevzuat gereği yetkili merkezlerde, yetkili sağlık personelince üretilip uygulanmalıdır. Ancak sahada; yetki belgesi olmayan firmalar ile kendi yetki kapsamı dışına çıkan bazı podologlar ve medikal satış noktaları, kişiyi özel tabanlık üretilip satmaktadır. Bu durum hem hasta güvenliğini tehdit etmekte hem de mevzuata uyan yetkili merkezlere ağır bir haksız rekabet ve zarar oluşturmaktadır. Kurumumuzun bu konuda bizi desteklemesini ve yetkisiz üretime karşı denetimi ivedilikle etkinleştirmesini talep ediyoruz.

■ Sorun

- Hasta güvenliği: Tabanlık kişiyi özeldir. Yanlış değerlendirme veya yetkisiz üretim; özellikle diyabetik ayak, çocuk ve yapısal deformitelerde sorunu düzeltmek yerine ağırlaştırabilir, kalıcı zarar verebilir.
- Yetkisiz üretim: Yetki belgesi olmayan firmalar; kendi kapsamı dışına çıkan bazı podolog ve medikal satıcılar, kişiyi özel tabanlık değerlendirme ve takip olmadan üretilip satmaktadır.
- Haksız rekabet: Yetkili merkezler ruhsat, standart, nitelikli personel, denetim ve maliyete katlanırken; yetkisiz aktörler bu yükümlülükler olmadan serbestçe faaliyet göstermektedir.

Çelişki: yetkili cezalanıyor, yetkisiz serbest

Yetkili bir merkez, internet sitesindeki bir kelime nedeniyle ağır idari para cezasıyla karşılaşabiliyorken (bkz. Politika Notu 2); ruhsatsız ve yetkisiz tabanlık üretimi büyük ölçüde denetimsiz sürebilmektedir. Denetimin ağırlığı, kurala uyanın değil, yetkisiz aktörün üzerinde olmalıdır.

■ Mevzuat çerçevesi

Kişiyi özel ortez-protez cihazları (ısmarlama tabanlık dâhil), 24/09/2011 tarihli ve 28064 sayılı İsmarlama Protez ve Ortez Merkezleri Yönetmeliği kapsamında yetkili merkezlerde ve yetkili personelce üretilip uygulanır. Yetkisiz üretim ve satış, tıbbi cihaz mevzuatına aykırıdır ve hasta güvenliğini riske atar.

■ Taleplerimiz

1. Kişiyi özel ortopedik tabanlığın, yetkili merkez ve yetkili personel kapsamında olduğunun açıkça teyit edilmesi ve kamuoyuna duyurulması.
2. Ruhsatsız/yetkisiz tabanlık üretim ve satışına karşı denetimin ivedilikle etkinleştirilmesi; İl Sağlık Müdürlükleriyle koordineli saha denetimleri.
3. Denetim ve yaptırımın öncelikle yetkisiz aktörlere (yetki belgesiz firmalar ile kapsam dışına çıkan podolog ve medikal satıcılara) yönlendirilmesi.
4. Hekimlerin ve kamuoyunun bilgilendirilmesi: tabanlık dâhil kişiyi özel ortezlerin yetkili merkezlerden temin edilmesi gerektiği.

5. OPODER ile ortak bir denetim ve bilgilendirme çalışması yürütülmesi; sektörden gelen ihbarların değerlendirilmesi için bir mekanizma kurulması.

Bu talebimiz yalnızca sektörün değil, öncelikle hastanın korunmasıdır. Doğru tabanlık, yetkili elde güvenlidir; yetkisiz üretim ise hem bireye zarar verir hem kurala uyan merkezleri cezalandırır. OPODER, yetkisiz üretime karşı denetimde Bakanlığımıza her türlü teknik katkıyı sunmaya hazırdır.